

inden længe ville blive stillet lovforslag om i Finland.

Hvad angår tanken om ensartet skolestruktur i Norden, havde de tidligere råds-sessioners debatter vist stærkt delte meninger, som også skimtedes under generaldebatten. Røiseland, det norske Venstres gruppeformand, fandt det nok ønskeligt, om pensum og eksamen stort set var de samme ved en række skoler, „men det kan jo ikke være til skade for noen at skolemønsteret for børne- og ungdomsskolen er noe forskjellig i Danmark fra hva det er i Sverige og Norge. Jeg vil heller si tvært imot. På den måte får vi jo høstet noe mer erfaringer, og vi kan jo sammenligne og ha større sjanser for noen hver å finne fram til de beste resultater“.

Forslaget om at harmonisere skolepolitikken i Norden blev derimod forsvaret af en anden nordmand, Håkon Johnsen af Arbeiderpartiet, der selv var en af forslagsstillerne. Det var først og fremmest det fælles arbejdsmarked med de mange familiers flytninger over grænserne, som efter hans mening gjorde en ensartet skoleordning nødvendig. Men desuden ville en ensartet skolestruktur gøre det lettere at samarbejde om pædagogisk videnskabelig forskning og læreruddannelse, hvilket igen ville medføre finansielle besparelser.

(Se videre side 25).

Det svenske sprogs stilling i Finland.

I sin redegørelse for den planlagte skole-reform i Finland gav undervisningsminister Oittinen udførlige oplysninger om de påtænkte regler om sprogundervisningen i grundskolen. Ifølge disse skulle engelsk være et fælles emne for alle elever lige fra grundskolens lavstadium, men dog således at det skulle være tilladt at give elever i den svensksprogede grundskole undervisning i finsk i stedet for i engelsk. I kommuner med over 20.000 indbyggere skulle børnene kunne vælge mellem engelsk og et af Finlands to officielle sprog. Mere end ét obligatorisk fremmedsprog (som fremmedsprog regnedes svensk i finsksprogede skoler og finsk i svensksprogede) burde man dog ikke have i grundskolen, eftersom, hævdede Oittinen, studiet af flere sprog er vanskeligt for mange børn og derfor væsentligt vil svække gen-

nemførelsen af grundskolens undervisningsmål:

I grundskolens højstadium kan eleverne som valgbart fag få det af de to sprog, de ikke har læst på lavstadiet. Da det indtil videre er en betingelse for optagelse i gymnasiet, at eleven har læst to fremmede sprog, skulle dette indebære, at halvdelen af eleverne vil læse svensk som valgfrit fag.

Hr. Oittinen drog heraf følgende konklusion, der var ment som et svar til de kredse i Finland og Sverige, som hævder, at den planlagte skoleordning vil give det svenske sprog en svagere stilling i Finland:

„Det finns således inte befogad anledning att påstå, att svenska språkets ställning i vår undervisning skulle nämnvärt försvagas. Engelskans ställning som första språk kan icke ifrågasättas, vilket ju redan framgår av de andra nordiska ländernas val. Engelskan har dessutom blivit det mest gynnade språket i våra folkskolor i dag. Att svenska blir det ovillkorligen första valbara språket på högstadiet är ett bevis för regeringens vilja stärka såvel det andra inhemska språkets ställning som Finlands fortsatta medverkan i nordiskt samarbete“.

Georg Ehrnrooth af Finlands svenske folkparti knyttede nogle bemærkninger til minister Oittinens redegørelse. Han nærede ikke tvivl om den vilje, der var givet udtryk for til at betrygge Finlands fortsatte medvirken i nordisk samarbejde. „Men den bästa viljan kan inte ersätta otillräckliga reella förutsättningar“. Han frygtede nemlig for, at kundskaberne i svensk ville blive svækket, hvis engelsk fik den helt dominerende stilling i alle de finsksprogede skoler, som regeringen har tænkt sig. Svensk læses nemlig for øjeblikket som første sprog efter modersmålet i mange finsksprogede skoler. Desuden har et voksende antal „opinionsbildare“ i Finland hævdet den anskuelse, at der i grundskolen måtte kunne beredes mere plads for det sprog, som forener Finland med hele Norden.

Ingen af de andre rådsmedlemmer tog del i denne interne finlandske meningsudveksling, bortset fra at den norske højremand Johan Møller Warmedal udstødte „et lite nordisk hjertesukk“. Han beklagede, „når våre finske venners alternativ på det språklige plan i første omgang er engelsk, som